

Fornyings,- administrasjons- og kirkedepartementet
Ved: Nina Gørrisen
Postboks 8004 Dep
N-0030 Oslo

Dato: 14.05.2012
Vår ref.: 12-203/BKA/EAU
Deres ref.: 12/441-

Høringsuttalelse NOU 2012:7 - Mer effektiv konkurranselov

Det vises til høringsbrev fra Fornyings, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) datert 22.02.12, om Konkurranselovutvalgets innstilling i NOU 2012:7 Mer effektiv konkurranselov. I utredningen foreslås endringer i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven). Utvalget har foretatt en helhetlig gjennomgang av konkurranseloven, på bakgrunn av erfaringene med denne, utviklingen av konkurransepolitikken i EU og EØS, og behovet for en effektiv håndheving av konkurransereglene. Forslagene innebærer at det i stor grad vil bli gjennomført endringer som innebærer en harmonisering med EU-/EØS-konkurransereglene og som private aktører gjennom en tid har signalisert ønske om.

Utvalget foreslår i innstillingen endringer i loven på tre hovedområder: kontroll med foretakssammenslutninger, konkurransemyndighetenes kontrollfullmakter og håndheving av adferdsreglene i § 10 og § 11. I tillegg foreslås en rekke mindre endringer i loven. FNO mener at den brede og helhetlige gjennomgangen av konkurranseloven som utvalget har foretatt er viktig, og vi mener at de foreslåtte endringer gjennomgående er positive. Vi vil i det følgende kommentere noen sentrale endringsforslag.

Fusjonskontroll

Det foreslås større endringer i regelverket for foretakssammenslutninger, blant annet heving av terskelverdiene for meldeplikt, og forenklinger i meldepliktsystemet og bestemmelsene om automatisk gjennomføringsforbud.

FNO og svært mange andre aktører har lenge ment at det burde være en vesentlig heving av terskelverdiene for melding. Dette imøtekommes i utredningen der det foreslås at foretakssammenslutninger bare skal være meldepliktig hvis de berørte foretak har en samlet omsetning over 1 milliard kroner (i dag 50 millioner) og minst to foretak hver har en omsetning på minst 100 millioner kroner. Dette virker som et fornuftig nivå (hensett til reglene i Sverige og Danmark) og vil være ressursbesparende både for bedrifter og Konkurransetilsynet. Tilsynet vil med det i større grad kunne konsentrere seg om viktigere saker som kartellsaker.

FNO mener også at det er positivt at man går bort fra et system med todelt meldeplikt og over til et system med én melding.

Det foreslås en endring av det materielle inngrepsvilkåret ved foretakssammenslutninger, slik at ordlyden blir tilnærmet likelydende med ordlyden i fusjonsforordningen i EU. Det nærmere innholdet i inngrepsvilkåret vil da følge utviklingen i rettspraksis etter fusjonsforordningen, og innebærer at det skal stilles krav om en kvalifisert virkning av foretakssammenslutningen, (at foretakssammenslutningen "i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse") i stedet for at den skal "føre til en vesentlig begrensning i konkurransen". FNO mener at det vil være positivt med en harmonisering med reglene i EU/EØS på dette området, og støtter forslaget.

I Konkurranseloven § 16 nytt annet ledd, foreslås inntatt en bestemmelse om at vedtak kan gå ut på at foretakssammenslutningen godkjennes på vilkår foreslått av melder(ne). Adgangen til å godkjenne en foretakssammenslutning på vilkår er endret, blant annet ved at melder(ne) har det fulle ansvaret for å foreslå og utforme vilkår, og ved at tilsynet er gitt hjemmel til å gjøre disse bindende. Dette synes å være hensiktsmessig.

Et automatisk gjennomføringsforbud for foretakssammenslutningen skal nå gjelde til Konkurransetilsynet har avsluttet behandlingen av saken. Det vil med dette ikke være nødvendig for Konkurransetilsynet å gi særskilt pålegg om gjennomføringsforbud når Konkurransetilsynet varsler at inngrep kan bli aktuelt etter § 20 annet ledd. FNO støtter innføringen av et automatisk gjennomføringsforbud, ut fra hensynet til tilsynets bruk av ressurser, og ut fra hensynet til forutsigbarhet for markedsaktørene, så fremt det inntas en bestemmelse i annet ledd om unntak for gjennomføringsforbud (slik det er foreslått). FNO støtter også forslaget om at Konkurransetilsynets varsel om inngrep etter § 20 skal være begrunnet.

Beslag

Utvalget foreslår enkelte endringer i § 25 om bevissikring, hovedsakelig om hvordan beslag skal tas og hvordan elektronisk lagret materiale skal gjennomgås.

Det foreslås at Konkurransetilsynet som hovedregel bare skal kunne ta beslag i form av kopier og ikke i originaldokumenter som i dag. Dette er i samsvar med rettstilstanden i EU og EØS. FNO støtter forslaget.

FNO mener også at det er viktig at foretak som er gjenstand for bevissikring, skal kunne være representert når tilsynet går igjennom det beslaglagte materiale. Reglene som foreslås om dette synes å være balanserte og hensiktsmessige.

Bindende tilsagn

Utvalget foreslår en ny ordning som innebærer at når Konkurransetilsynet har innledet en sak om overtredelse av konkurranselovens §§ 10 eller 11, vil saken kunne avsluttes ved at partene påtar seg forpliktelser som kan avhjelpe de konkurransemessige bekymringene i tilstrekkelig grad. FNO mener, på bakgrunn av ressursmessige hensyn, at dette vil være en fleksibel og god ordning.

Overtredelsesgebyr – søksmålsfrist

Utvalget foreslår at det lovfestes en særskilt søksmålsfrist for foretak som er ilagt overtredelsesgebyr, og som ønsker å bestride dette. Søksmålsfristen foreslås satt til 6 måneder etter at overtredelsesgebyr er ilagt (§ 29 femte ledd). Forslaget er nytt sammenlignet med gjeldende konkurranselov. FNO mener forslaget ivaretar hensynet til både foretakene og Konkurransetilsynet på en god måte.

Lempning av overtredelsesgebyr

FNO er positiv til at vilkårene for lempning løftes fra forskrift til lovens § 30.

Det foreslås et skjerpet krav for å få innvilget delvis lempning etter konkurranseloven § 31; Det går ut på at foretaket må fremlegge alle bevis som det er i besittelse av, dersom det skal innvilges delvis lempning, mens det i dag kun er et krav om at foretaket må fremlegge bevis som vesentlig styrker Konkurransetilsynets mulighet til å bevise en overtredelse av § 10. FNO tar forslaget til etterretning

FNO støtter videre at ansatte i foretak som innvilges hel lempning, skal slippe straff.

Unntaksbestemmelse fra offentlighetsloven for lempningssøknader

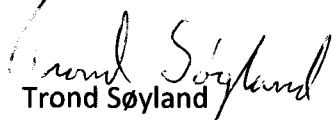
Det foreslås å styrke vernet av lempningssøknader ved at det lovfestes en egen bestemmelse om unntak fra offentlighetsloven (og innsynsbestemmelsen i konkurranseloven § 26) for lempningssøknader. FNO mener at endringen er viktig for å motivere til økt bruk av lempningsinstituttet.

Forliksordning i kartellsaker

Fornyingsdepartementet ber i høringsbrevet dessuten om synspunkter på om det bør innføres en forliksordning i kartellsaker (som vil gi 10 % reduksjon av bot mot at partene frasier seg prosessuelle rettigheter), etter modell fra EU-rettens bestemmelser om dette. Det å kunne avslutte en sak ved forlik er både ressursbesparende og prosessbesparende, og erfaringene med ordningen i EU synes å være positive. FNO vil derfor støtte en innføring av en forliksordning i kartellsaker.

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Fellesorganisasjon

Trond Søyland
seksjonsdirektør
Elisabeth Auren
fagsjef